

MUZEJ TRILJSKOG KRAJA

adresa: Don Ante Bućana 3, 21 240 Trilj – HRVATSKA; tel. +385 21 831 905; OIB 25021713027; IBAN 7323300031100341169; e-mail info@muzejtriljskogkraja.hr

**Muzej triljskog kraja, Don Ante Bućana 3 21240 Trilj, 021 831 905,
www.muzejtriljskogkraja.hr, info@muzejtriljskogkraja.hr**

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Kupnja

1.2. Terensko istraživanje

Antička zbirka – **77 predmeta**

Numizmatička zbirka – **1 predmet**

Srednjovjekovna zbirka – **2 predmeta**

1.3. Darovanje

Kulturno-povijesna zbirka – **1 predmet-**

1.4. Nasljeđivanje

1.5. Zamjena

1.6. Ustupanje

1.7. Ostalo

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita,

- Preventivna zaštita podrazumijeva praćenje i održavanje mikroklimatskih uvjeta (relativna vlažnost, količina svjetlosti, količina UV zračenja, prisutnost nametnika i slično) u prostorima muzeja te praćenje djelovanja atmosferilija (kiše, vjetrova, sunca) i vanjskih zagađivača na kamene spomenike u muzejskom lapidariju.

2.2. Konzervacija

2.3. Restauracija (*izvođači radova: viša majstorica-restauratorica Ika Prpa Stojanac*)

U 2025. godini Muzej je proveo projekt „**Preventivna zaštita i konzervacija muzejske građe**“, u sklopu kojega je na konzervatorsko-restauratorske zahvate višoj majstorici restauratorici Iki Prpa Stojanac predano 66 muzejskih predmeta izrađenih od metala, keramike, bakrenih slitina i drveta. Po završetku navedenoga projekta, Muzej je 11. ožujka 2025. godine istoj restauratorici predao na konzervaciju i restauraciju dodatnih 16 predmeta od željeza, keramike i bakrenih slitina iz fundusa Muzeja triljskog kraja. Time je tijekom 2025. godine na stručnu konzervaciju i restauraciju predano ukupno **82 muzejska predmeta**.

2.4. Ostalo

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga – 17 jedinica, računalna obrada, S++

3.2. Katalog muzejskih predmeta

3.3. Fototeka

3.4. Dijateka

3.5. Videoteka 1 jedinica, računalna obrada, S++

3.6. Hemeroteka

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

3.8. Stručni arhiv

3.9. Ostalo:

- **Izložbe:** 6 jedinica, računalna obrada, S++
- **Posebna događanja:** 3 jedinice, računalna obrada, S++
- **Pedagoška djelatnost:** 2 jedinice, računalna obrada, S++
- **Izdavačka djelatnost:** 2 jedinice, računalna obrada, S++
- **Konzervatorsko-restauratorski postupci:** 2 jedinice, računalna obrada, S++

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

- kupnja i pretplata – 1
- razmjena i darovanje – 49
- vlastita izdanja - 2

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Knjižnični fond je inventiran i popisao u programu MS Excel.

4.3. Zaštita knjižnične građe

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Muzejska knjižnica je dostupna javnosti te je knjižnu građu moguće posuditi ili koristiti u prostorima muzeja.

4.5. Ostalo (*izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično*)

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

5.2. Izmjene stalnog postava

Obvezni podaci:

-Naziv: ***Tilurium – rimski vojni logor***

-Autor(i) stručne koncepcije: Angela Tabak i Domagoj Tončinić

-Autor(i) likovnog postava: Marko Rogošić

-Opseg (broj eksponata): 310

-Površina u m²: 90 m²

-Kraći opis:

- Arheologija; Trajna izložba *Tilurium- rimski vojni logor* postavljena u rujnu 2009. g. čini stalni postav muzeja. Izložen je odabir predmeta iz prvih 10 godina istraživanja s popratnim crtežima, rekonstrukcijama, vizualizacijama i drugim muzeografskim pomagalicama;

u periodu od 2022. do 2023. godine dodana su vizualna pomagala u obliku četrnaest virtualnih 3D modela muzejskih predmeta izrađenih tehnologijom potpomognute stvarnosti, te je time umanjena statičnost izložbe.

- Etnografija; *Etnografska baština Trilja* kojom se prezentira ruralni način života s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Izloženo je 250 predmeta, većinom od drva i tekstila. Izložbeni prostor površinom obuhvaća 45 m².

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Provođi se stručna obrada muzejske građe (dokumentiranje, sistematizacija u zbirke i inventiranje) proučavanjem stručne i znanstvene literature, a po potrebi i konzultacijama s drugim muzejskim stručnjacima.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe - Tijekom godine provedena je identifikacija i determinacija novoprikupljene arheološke, etnografske i kulturno-povijesne građe radi njezina stručnog vrednovanja i inventiranja.

6.3. Revizija građe – U tijeku.

6.4. Ekspertize - Izvršena je stručna identifikacija i procjena više predmeta ponuđenih Muzeju triljskog kraja na darovanje.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (*u okviru muzejske djelatnosti*)

- **Jermelić, Ljubo; Dukić, don Josip.** *Katalog izložbe „Odškrinuta didovina“*. Muzej triljskog kraja, Trilj, 2025.
- **Lišnić, Ante.** *Odškrinuta didovina*. Muzej triljskog kraja, Trilj, 2025. (*urednici i priređivači: Ljubo Jermelić i don Josip Dukić*).
- **Jermelić, Ljubo; Dukić, don Josip; Lišnić, Ante.** *Svjetlopiši triljskog kraja: iz foto-baštine Martina Žapera*. Muzej triljskog kraja, Trilj, 2025.

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- Informatički poslovi muzeja odnose se na održavanje i ažuriranje službene web stranice, Facebook stranice i Instagram profila Muzeja te na održavanje i ažuriranje baza M++ i S++.

6.13. Ostalo

U suradnji s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavljen je rad na arheološkim istraživanjima i dokumentiranju lokaliteta **Tilurij (Gardun)** te na projektu istraživanja ranokršćanskog lokaliteta u **Veliću**. Također je nastavljen rad na pripremi dokumentacije i provedbi konzervatorskih radova na utvrđi **Nutjak**.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

7.2. Publicirani radovi

(Napomena: Navode se samo oni radovi koji su klasificirani kao znanstveni rad.)

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

8.2. Stručni skupovi

Obvezni podaci

- Naziv skupa
- Tema
- Vrijeme održavanja
- Mjesto održavanja
- Kratki opis

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Obvezni podaci

Naziv izložbe: Čačvina u sutonu

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

Vrijeme trajanja: 6. 5. – 27. 5. 2025.

Autor stručne koncepcije: Ante Lišnić

Autor likovnog postava: Ante Lišnić

Opseg (broj eksponata): oko 30 fotografija

Web adresa: <https://muzejtriljskogkraja.hr/>

Vrsta:

- umjetnička
- tuzemna
- informativna
- samostalna

Tema (kratak opis): Izložba fotografija utvrde Čačvina autora Ante Lišnića, organizirana u sklopu međunarodne manifestacije **Noć tvrđava**, s ciljem predstavljanja kulturno-povijesne baštine triljskog kraja.

Korisnici: Šira javnost.

Obvezni podaci

Naziv izložbe: U susret Gospi Karmelskoj

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

Vrijeme trajanja: 1. 7. – 15. 7. 2025.

Autor stručne koncepcije: /

Autor likovnog postava: Branka Džeko, Ljiljana Gugić i Manda Klarić

Opseg (broj eksponata): oko 30 radova

Web adresa: <https://muzejtriljskogkraja.hr/>

Vrsta:

- umjetnička
- tuzemna
- skupna

Tema (kratak opis): Skupna likovna izložba triju autorica priređena uoči blagdana Gospe Karmelske.

Korisnici: Šira javnost.

Obvezni podaci

Naziv izložbe: Odškrinuta didovina

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

Vrijeme trajanja: 25. 9. – 31. 11. 2025.

Autor stručne koncepcije: Ljubo Jermelić, don Josip Dukić

Autor likovnog postava: Ljubo Jermelić

Opseg (broj eksponata): oko 400 eksponata

Web adresa: <https://muzejtriljskogkraja.hr/>

Vrsta:

- etnografska
- tuzemna
- informativna
- samostalna

Tema (kratak opis): Izložba etnografskih predmeta iz privatne zbirke Ante Lišnića, otvorena uz predstavljanje zbirke pjesama **Odškrinuta didovina** te kataloga izložbe autora Ljube Jermelića i don Josipa Dukića. Izložba predstavlja tradicijsku materijalnu kulturu Cetinske krajine i doprinosi očuvanju lokalne baštine.

Korisnici: Šira javnost.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

- Tiskan je **deplijan izložbe „Čačvina u sutonu“**, objavljen povodom obilježavanja međunarodne manifestacije **Noć tvrđava**.
- Tiskan je **deplijan likovne izložbe „U susret Gospi Karmelskoj“**.
- Objavljen je **katalog izložbe „Odškrinuta didovina“**, autora **Ljube Jermelića i don Josipa Dukića**, povodom istoimene etnografske izložbe u Muzeju triljskog kraja.
- Muzej triljskog kraja bio je **suizdavač** zbirke pjesama **„Odškrinuta didovina“** autora **Ante Lišnića**. *(ako je doista naveden kao izdavač ili suizdavač u impresumu)*
- Fotomonografija „Svjetlopsi triljskog kraja: iz fotografske zbirke Martina Žapera (1930.–1997.)“, autora Ante Lišnića, don Josipa Dukića i Ljube Jermelića. Publikacija je financirana u 2025. godini, dok je predstavljena javnosti tijekom 2026. godine.

10.2. Audiovizualna građa

- **Promotivni video „Utvrdna Čačvina“** – Audiovizualni promotivni materijal izrađen u produkciji Muzeja triljskog kraja povodom međunarodne manifestacije **Noć tvrđava** i izložbe **„Čačvina u sutonu“**. Video je objavljen na mrežnim i društvenim kanalima Muzeja radi promocije kulturne baštine i manifestacije.

10.3. Elektroničke publikacije

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

- **Noć tvrđava, svibanj 2025.** – U sklopu međunarodne manifestacije **Noć tvrđava** organizirana su stručna vodstva za građanstvo na lokalitetima **utvrda Čačvina, Grabske mlinice i Nutjak**, s ciljem upoznavanja posjetitelja s kulturno-povijesnom baštinom triljskog kraja.

- **Još uvijek se igra – Tragom D(a)elmata i nogometa, 18. 9. 2025.** – U suradnji s OŠ Trilj organizirano je stručno vodstvo stalnim postavom Muzeja triljskog kraja za učenike osnovnih škola iz Trilja, Tijarice i Omiša te stručno vodstvo arheološkim nalazištem na Gardunu.

- **Obilazak Trilja, 21. 9. 2025.** – U suradnji s Planinarskim društvom Jelinak Trilj organiziran je obilazak grada Trilja i Muzeja triljskog kraja uz stručno vodstvo turističke vodičkinje Marijane Roguljić.

11.2. Predavanja

- **Noć tvrđava – Utvrda Čačvina** – U sklopu međunarodne manifestacije **Noć tvrđava** održan je program „**Utvrda Čačvina**“, koji je obuhvatio dva popularno-znanstvena predavanja. Predavanja su održali **prof. Ljubo Gudelj** i **dr. sc. Ivan Alduk**, a program je bio posvećen povijesti i kulturnoj baštini utvrde Čačvina.

- **Drugi Tilurijski susreti** – U sklopu manifestacije **Tilurijski susreti**, organizirane tijekom Dana sv. Mihovila, održana su dva popularno-znanstvena predavanja u suradnji s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. **Prof. dr. sc. Domagoj Tončinić** održao je predavanje „**Arheološko-povijesni kontekst Velića**“, dok je **izv. prof. dr. sc. Iva Kaić** održala predavanje „**Rimske geme iz Tilurija**“.

11.3. Radionice i igraonice

- **30. Edukativna muzejska akcija (EMA)** – Muzej triljskog kraja sudjelovao je u 30. Edukativnoj muzejskoj akciji na temu „**Jezik**“. U suradnji s prof. dr. sc. Zrinkom Šimić-Kanaet i prof. dr. sc. Vinkom Matijević s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održan je edukativni program za učenike OŠ Trilj te područnih škola Košute, Vetrine, Grab i Velić, kao i za djecu Dječjeg vrtića Bili cvitak. Program je obuhvatio radionice i predavanja u školama te stručno vodstvo i prezentaciju „**Arheološki predmeti – jezik prošlosti**“ u Muzeju triljskog kraja. U programu je sudjelovalo više od **200 učenika**.

- **Boje u arheologiji** – U suradnji s dr. sc. Ivanom Ožanić Roguljić s Instituta za arheologiju održana je pedagoško-edukativna radionica „**Boje u arheologiji**“. Sudionici svih uzrasta upoznali su se s povijesnim tehnikama dobivanja prirodnih boja te izradom **pintadera**, antičkih predmeta za otiskivanje uzoraka, nakon čega su stečeno znanje primijenili kroz praktičan rad.

- **Još uvijek se igra – Tragom D(a)elmata i nogometa** – U suradnji s OŠ Trilj održan je edukativni program u kojem su sudjelovali učenici osnovnih škola iz Trilja, Tijarice i Omiša. Program je obuhvatio stručno vodstvo kroz stalni postav Muzeja triljskog kraja, obilazak arheološkog nalazišta na Gardunu te upoznavanje učenika s kulturno-povijesnom baštinom triljskog kraja kroz interdisciplinarni pristup koji povezuje arheologiju, povijest i sport.

11.4. Ostalo

- **Noć muzeja, 31. 1. 2025.** – U sklopu manifestacije **Noć muzeja 2025.** Muzej triljskog kraja organizirao je prigodan večernji program za građanstvo. Održano je predavanje „**Svjetlo u**

tami“ dr. sc. Vinke Matijević i dr. sc. Sanje Ivčević o antičkoj rasvjeti i svjetiljkama s posebnim naglaskom na arheološka istraživanja na Gardunu. Posjetiteljima je predstavljena restaurirana i konzervirana metalna svjetiljka pronađena tijekom arheoloških istraživanja na Gardunu 2022. godine, a održano je i stručno vodstvo stalnim postavom muzeja. U okviru programa javnosti je predstavljena i **VR rekonstrukcija rimske centurije**, koja je posjetiteljima omogućila virtualni prikaz antičkog krajolika i baštine Garduna.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Muzej triljskog kraja tijekom 2025. godine redovito je informirao javnost o svojim aktivnostima putem lokalnih i regionalnih medija. Sve važnije manifestacije, izložbe, predavanja i ostale aktivnosti najavljivane su i popraćene na **HIT radiju** te u lokalnom internetskom mediju **Ferata**.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Predstavnici Muzeja sudjelovali su u radijskim emisijama **HIT radija**, u kojima su predstavljani programi, izložbe i projekti Muzeja triljskog kraja.

12.3. Predavanja

U organizaciji Muzeja triljskog kraja tijekom 2025. godine održano je više popularno-znanstvenih predavanja:

- u sklopu manifestacije **Noć tvrđava** predavanja su održali **prof. Ljubo Gudelj** i **dr. sc. Ivan Alduk**;
- u sklopu **Drugih Tilurijskih susreta** održana su predavanja **prof. dr. sc. Domagoja Tončinića** („Arheološko-povijesni kontekst Velića“) i **izv. prof. dr. sc. Ive Kaić** („Rimske game iz Tilurija“);
- tijekom **Noći muzeja** održano je predavanje „**Svjetlo u tami**“ koje su održale **dr. sc. Vinka Matijević** i **dr. sc. Sanja Ivčević**.

12.4. Promocije i prezentacije

Održana je promocija zbirke pjesama „**Odškrinuta didovina**“ autora **Ante Lišnića** te predstavljanje istoimenoga kataloga izložbe autora **Ljube Jermelića** i **don Josipa Dukića**. Također, javnosti je predstavljena **VR rekonstrukcija rimske centurije**, izrađena u suradnji s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

12.5. Koncerti i priredbe

U sklopu manifestacije **Noć tvrđava** održan je prigodni kulturno-umjetnički program uz nastup **reraša iz Čačvine** te izvedbe **Ante Lišnića na lijerici**.

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Muzej triljskog kraja tijekom godine ostvarivao je suradnju s lokalnim udrugama i ustanovama, među kojima su **Likovna udruga Tilurium**, **Udruga Čačvina**, **Planinarsko društvo Jelinak Trilj**, osnovne škole i dječji vrtići s područja Trilja te **Odsjek za arheologiju Filozofskog**

fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kroz zajedničku organizaciju kulturnih, edukativnih i znanstveno-popularnih programa.

12.7. Ostalo

Muzej triljskog kraja redovito je obavještavao javnost o svim svojim aktivnostima putem **službene mrežne stranice**, kao i putem službenih profila na **Facebooku** i **Instagramu**, na kojima su objavljivane najave događanja, izvješća o provedenim programima, informacije o izložbama, radionicama, predavanjima i drugim aktivnostima Muzeja.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Muzejska događanja se promoviraju na službenoj web stranici muzeja, Facebook i Instagram stranicama Muzeja, na web portalima te u televizijskim i radijskim programima.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE, LOKALITETI, STALNI POSTAVI I CENTRI ZA POSJETITELJE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	86	342			428	30	30	112		172	600
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	76				76		102			102	178
GRUPE - odrasli (broj osoba)	37				37					0	37
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	32				32					0	32
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	117				117	24			261	285	402
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	211				211					0	211
UKUPNO:	348	342	0	0	690	54	132	112	261	559	1.249

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH 60,77%
- lokalna samouprava 39,15%
- vlastiti prihod 0,08%
- sponzorstvo 0%
- donacije 0%
- EU fondovi 0%

15.2. Investicije (u eur) **132.880,06 €**

Projekt	Iznos (€)
Cjelogodišnji plan pedagoško-edukativnih radionica	1.294,20
Etno izložba „Odškrinuta didovina”	1.740,00
Projekt „Iz foto-baštine Marinka (Martina) Žapera”	5.500,00
Foto-izložba „Potres u Trilju 1898. g.”	9.192,00
Konzervatorski radovi na utvrđi Nutjak	124.101,56
Istraživanje, konzervacija i prezentacija ranokršćanske memorije u Veliću	3.062,50
Mobilna aplikacija 3D-3LJ – održavanje i nadogradnja	850,00
Konzervacija i restauracija fotografskog aparata	1.366,00
Opremanje etnografskih lutaka	1.850,00

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo